

آموزش زبان ارمنی

آزاد ماتیان

دانشگاه اصفهان

۱۳۹۲

www.ketab.ir

سرشناسه	: ماتیان، آزاد، ۱۳۲۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش زبان ارمنی / آزاد ماتیان.
مشخصات نشر	: اصفهان: دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۱ ص.: جدول.
فروست	: انتشارات دانشگاه اصفهان؛ ۶۰۷.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۰-۰۶۹-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: واژه نامه .
موضوع	: زبان ارمنی -- مکالمه و جمله‌سازی -- فارسی
موضوع	: زبان ارمنی -- خودآموز.
موضوع	: زبان ارمنی -- دستور
شناسه افزوده	: دانشگاه اصفهان
رده بندی کنگره	: ۱۳۲۵ م ۲ ف / ۵۷۱۵ PK۸۳۷
رده بندی دیویی	: ۴۹۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۳۷



انتشارات دانشگاه اصفهان

عنوان کتاب: آموزش زبان ارمنی

تالیف: آزاد ماتیان

ناشر: دانشگاه اصفهان

نوبت چاپ: چاپ اول - زمستان ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه اصفهان

بهاء: ۷۵/۰۰۰ ریال

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است

مراکز فروش کتاب:

اصفهان: میدان آزادی - خیابان دانشگاه - فروشگاه کتاب دانشگاه اصفهان

تلفن: ۰۳۱۱-۷۹۳۲۱۷۷ - پُست الکترونیکی: entesharat@ui.ac.ir

تهران: میدان انقلاب - خیابان نصرت - خیابان دکتر قریب، نرسیده به خیابان فرصت - پلاک ۱۱

مؤسسه کتابیران، مرکز پخش کتاب‌های دانشگاهی - تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۶۶۵۱۰-۱۵

زبان ارمنی

خط و کتابت ارمنی

بخش اول - آواها و حروف

- ۱ جدول حروف ارمنی با معادل های فارسی لاتین و آوانگاری علمی
- ۱ حروف کلاسیک ارمنی و ارزش عددی آنها
- ۲ حروف ارمنی با معادل های فارسی و انگلیسی
- ۳ گروه بندی آواها: واکه ها، آواهای مخفی، همخوان ها (صامت ها)، آواهای مرکب (یک و نیم واکه ای)
- ۵ هج
- ۱۰ هجای
- ۱۱ تالد وائی
- ۱۳ تغییرات آوایی
- ۱۴ تغییرات آوایی در
- ۱۶ تغییرات آوایی
- ۱۶ تغییرات آوایی
- ۱۸ دیگر موارد تغییرات آوایی

بخش دوم - جمله سازی

- ۱۹ ضمیر شخصی
- ۱۹ فعل کمکی
- ۱۹ جمله خبری
- ۲۰ جمله منفی
- ۲۰ جمله سئوالی
- ۲۰ پاسخهای کوتاه و کامل
- ۲۱ پاسخ منفی و جواب مثبت
- ۲۱ ضمائر اشاره
- ۲۱ جمع
- ۲۲ حذف یا تغییر اصوات
- ۲۲ چه؟ ، چه چیز؟
- ۲۳ ضمیر ملکی
- ۲۴ اسم معرفه و اسم نکره
- ۲۷ مال کی؟
- ۲۸ مال کیست؟
- ۲۸ صفات ملکی متصل
- ۲۹ چه کسی؟ کی؟
- ۳۰ اسم
- ۳۰ و
- ۳۰ ضمائر (صفات) اشاره

بخش سوم - صرف فعل (۱)

- ۳۳ اسم فعل یا مصدر نا مشخص (مصدرهای ساده ، مصدرهای دارای میانوند)
- ۳۳

۳۴	مضارع اخباری (جمله منفی، جمله سئوالی، موارد استثنایی)
۳۷	ماضی استمراری (جمله منفی، چند قید زمان)
۳۸	تاکید منطقی
۳۹	مکان فعل کمکی
۴۱	جمله سئوالی بدون کلمه سئوال
۴۳	بخش چهارم - اسم و حالت های آن یا صرف اسم
۴۳	صرف اسم
۴۴	حالت فاعلی
۴۵	حالت اضافه (مضاف الیه)
۴۹	مفعول صریح (حالت «را»)
۴۹	مفعول غیر صریح (حالت «به»)
۵۰	حالت مبداء (حالت «از»)
۵۱	حالت وسیله (حالت «با»)
۵۱	حالت مکان (حالت «در»)
۵۳	بخش پنجم - کاربرد حالت های اسم در جمله
۵۳	الف - نقش های حالت فاعلی
	۱- نقش فاعل ۲- مفعول صریح ۳- مستند ۴- تمیز ۵- منادا
۵۶	۶- قید مکان ۷- قید زمان ۸- متمم اسم (صفت) ۹- بدل ۱۰- فاعل جنبی
	ب - نقش های حالت اضافه
	۱- مضافالیه ۲- مفعول غیر صریح ۳- قید مکان
	۴- قید زمان ۵- قید غیا ۶- قید علت
	۷- قید هدف ۸- قید حالت ۹- قید همراهی
	۱۰- قید مقدار ۱۱- قید مقابله ۱۲- قید اساس
۵۹	۱۳- قید توجیه ۱۴- قید بدل ۱۵- فاعل جنبی
	ج - نقش های حالت مفعولی
	۱- مفعول صریح (شخص) و مفعول غیر صریح
	۲- حالت مفعولی قید مکان
	۳- حالت مفعولی قید زمان
۶۱	۴- حالت مفعولی قید هدف ۵- بدل
	د - نقش های حالت مبداء (از)
	۱- قید مکان ۲- قید زمان ۳- قید علت
	۴- قید تحدید ۵- فاعل مجهول ۶- قید جنس
	۷- قید ربط ۸- قید قیاس ۹- صفت
۶۳	۱۰- بدل ۱۱- کاربرد حالت مبداء با حرف های اضافه
	ن - نقش های حالت وسیله (با)
	۱- قید وسیله ۲- قید مکان ۳- قید حالت
	۴- قید کمیت ۵- قید اساس ۶- قید تحدید
۶۴	۷- قید جنس ۸- فاعل مجهول ۹- صفت ۱۰- بدل
	و - نقش های حالت مکان (در)
	۱- قید مکان ۲- قید زمان ۳- قید کمیت

۶۷	۴- قید تحدید	۵- قید شرط	۶- بدل
۶۷	بخش ششم - ضمایر و صرف آنها		
۶۹	صرف ضمیر شخصی		
۷۰	خود - خودش		
۷۲	ضمایر سئوالی		
۷۲	کدام؟		
۷۲	کجا؟		
۷۳	چند حرف اضافه مکان		
۷۴	هست، هستند		
۷۵	صرف ضمایر اشاره		
۷۵	ضمایر ربطی		
۷۷	نقش قول مستقیم و غیر مستقیم		
۷۹	ضمایر و جابه		
۷۹	ضمایر مع		
۸۰	ضمایر نامعین		
۸۱	بخش هفتم - واژه های		
۸۱	اجزاء سازنده واژه ها: واژه های بنیادی، واژه های ثانوی، بن واژه، وندها، افزونده ها		
۸۲	انواع واژه ها از نظر ساختار		
۸۲	واژه های ساده، واژه های مرکب، واژه های اشتقاقی		
۸۳	انواع واژه های مرکب		
۸۳	واژه های مرکب حقیقی		
۸۴	واژه های مرکب غیر حقیقی		
۸۶	ترکیبهای ثابت		
۸۶	وندها		
۸۶	وندهای اسم ساز		
۸۷	وندهای صفت ساز: پیشوندهای منفی، پسوندهای صفت		
۸۸	پسوندهای قید ساز		
۸۸	وندهای مشترک		
۸۹	وندهای فعل ساز: پسوندهای مصدر ساز		
۹۰	میانوندهای فعل ساز: میانوندهای صرفی، میانوندهای سببی، میانوند مجهول، میانوند تکرار		
۹۳	بخش هشتم - اعداد، اندازه ها، زمان		
۹۴	اسم های عددها: عددهای صحیح، عددهای کسری، عددهای اعشاری، عددهای رربع		
۹۵	چند؟		
۹۶	اندازه ها: چقدر؟		
۹۷	اندازه های غیر قابل شمارش		
۹۸	زمان: ساعت، دقیقه، ثانیه، صبح، ظهر، عصر، شب، روز، امروز، فردا، دیروز،		
۹۸	روزهای هفته، ماه های سال، فصل ها		
۱۰۰	اعداد ترتیبی		
۱۰۳	بخش نهم - شکل های مصدری و کاربرد آنها در جمله		

شکلهای مصدری: نامشخص، استمراری (۱)، استمراری (۲)، مستقبل (۱)، مستقبل (۲)، مختوم (۱)،

مختوم (۲)، فاعلی، نهی

۱۰۴ کاربرد شکل های مصدری در جمله

۱۰۴ الف- مصدر نامشخص:

۱- فاعل، ۲- مسند، ۳- مضافیه، ۴- قید قصد،

۵- قید علت، ۶- قید حالت، ۷- قید تحدید، ۸- مفعول صریح

۱۰۸ ب- مصدر استمراری (۲): قید زمان

۱۰۸ ج- مصدر مستقبل (۱): صفت

۱۰۸ د- مصدر مختوم (۲): ۱- صفت، ۲- مسند

۱۰۸ ن- مصدر فاعلی: ۱- فاعل، ۲- صفت

۱۰۹ بخش ده- صرف فعل (۲)

۱۰۹ فعل گذشته ساده (ماضی مطلق)

۱۱۱ افعال گذشته ساده

۱۱۶ چند قید زمان

۱۱۷ چگونه؟ (قید)، گونه؟ (صفت)

۱۱۸ چند قید ساده

۱۱۸ قیدهای با پسوند

۱۱۸ قیدهای زوج

۱۱۹ صفت برتر

۱۱۹ صفت برترین

۱۲۰ فعل آینده (مستقبل (۲))

۱۲۱ چند قید زمان

۱۲۱ فعل آینده در گذشته

۱۲۲ اما

۱۲۲ ماضی نقلی (۱)

۱۲۳ ماضی بعید

۱۲۵ دیگر، وقتی که

۱۲۶ ماضی نقلی (۲)

۱۲۶ ماضی بعید (۲)

۱۲۷ مضارع آرزویی

۱۲۸ ماضی آرزویی

۱۲۹ خواهش می کنم

۱۲۹ احتمالاً، شاید، ای کاش

۱۳۰ مضارع التزامی

۱۳۰ ماضی التزامی

۱۳۲ مضارع شرطی

۱۳۲ ماضی شرطی

۱۳۳ اگر

- ۱۳۶ فعل های سببی
- ۱۳۷ فعل مجهول
- ۱۳۸ فعل امر
- ۱۳۹ فعل نهی
- ۱۴۰ امر و نهی فعل های بی قاعده
- ۱۴۳ بخش یازدهم - حرف ربط
و، اما، ولی، بلکه، در حالی که، در صورتی که، ولی نه، نه این که، یا...یا، هم...هم، نه...نه، یا،
نه تنها...بلکه...هم، نه این که...بلکه، که، همین که، قبل از این که، تا وقتی که، چون، در نتیجه،
پس، گویی، مثل این که، گر چه...اما، اگر...پس
- ۱۴۷ بخش دوازدهم - حرف اضافه
- ۱۵۱ بخش سیزدهم - ترتیب اجزای جمله
- ۱۵۵ بخش چهاردهم - پیوست ها
تعداد، در فعل های یر بسامد ارمنی
فهرستی از واژه های رایج: اعضای بدن، صفت ها، چشایی، پوشاک، اندازه ها، رنگ ها، میوه ها،
گل ها، وسایل منزل، پزخانه
برخی مکالمات: سلام و احوالپرسی، خواهش، شهر، هتل، رستوران، ارتباط، مترو، تاکسی،
اتوبوس، پزشک

مقدمه

زبان ارمنی

زبان ارمنی شاخه‌ای از زبان‌های موسوم به هندواروپایی و یکی از قدیمی‌ترین اعضای این خانواده محسوب می‌شود.

گفتن این که زبان ارمنی در چه دوره‌ای از زبان مادر هندو اروپایی جدا شده و حیات مستقل خود را آغاز کرده بسیار مشکل است. با نا ممکن است. تحقیقات هراچیا آجاریان و دیگران وجود یادگارهای انکار ناپذیری از زبان‌های باستان نواحی خاورمیانه، مدیترانه، آسیای صغیر، قفقاز، یونان، روم و جز آن‌ها را در زبان ارمنی گواهی می‌دهند. زبان ارمنی در طول تاریخ چند هزار ساله خود تأثیرات زیادی از زبان‌های ایرانی، عربی، ترکی و روسی و اروپایی پذیرفته و نیز در درون خود دچار تحول و دگرگونی‌های بنیادی شده ولی به رغم شرایط بسیار نامناسب سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیوسته به موجودیت خود به عنوان زبانی زنده و خلاق ادامه داده و در واقع مهم‌ترین پایدارترین رکن هویتی قوم ارمنی به شمار می‌رود. امروزه زبان ارمنی زبان رسمی جمهوری ارمنستان است و حدود هفت میلیون نفر در این جمهوری و در دیگر کشورهای جهان به این زبان تکلم می‌کنند.

خط و کتابت ارمنی

حروف الفبای ارمنی را در اوایل قرن پنجم میلادی (۴۰۵) یک روحانی مسروپ ماشتوتس، و در مدت یک برنامه رسمی حکومتی ابداع کرد. در این تاریخ حدود یک قرن از پیدایش مسیحیت به عنوان دین رسمی ارمنه و تأسیس کلیسای ارمنی می‌گذشت و در طول یک قرن هیچ کتاب مقدس به زبان یونانی و آشوری صورت می‌گرفت. لذا مسروپ ماشتوتس با حمایت ورام شاپوه (برام شاهپور) پادشاه اشکانی ارمنستان و ساهاک پارتیو (پارتی) جاثلیق اعظم کلیسای ارمنی، تصمیم به ابداع حروف و ترجمه کتاب مقدس به زبان ارمنی گرفتند.

در این که قبل از مسیحیت و اختراع حروف کتابتی به زبان ارمنی وجود داشته است یا خیر، شواهد روشنی در دست نیست ولی ترجمه عهد عتیق و عهد جدید توسط مسروپ ماشتوتس و همفکرانش شاهد

زنده‌ای بر این مدعی است که زبان ارمنی در قرن پنجم میلادی از ساختاری منسجم و پیشرفته برخوردار بوده چنان که این ترجمه از طرف متخصصان امر یکی از موفق‌ترین ترجمه‌های کتاب مقدس به شمار آمده است. الفبای ابداعی مسروپ ماشتوتس دارای ۳۶ حرف بوده است که تا به امروز با تغییرات جزئی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ارمنی معاصر دارای ۳۹ حرف است.

در این کتاب مبانی آواشناسی، لغت‌شناسی و صرف و نحو زبان ارمنی معاصر به طور هم‌زمان و به موازات هم تدوین شده است.

از آن جایی که نحو زبان ارمنی و ترتیب کلمات در جمله با زبان فارسی تفاوت‌هایی دارد، در ترجمه از روش تئوریتاری ترجمه‌ای (کلمه به کلمه) استفاده شده است تا زبان آموز به ساختار جمله ارمنی توجه کند و از ناهنجاری‌هایی که در برخی ترجمه‌های فارسی به وجود آمده است پوزش می‌خواهیم.

آزاد ماتیان

www.ketab.ir